

Haluatko oppia lehtikirjoittamista tai syventää taitojasi?

Suomen Kuurosokeat ry:n järjestötoiminta ja tiedotus järjestävät lehtikirjoittamisen kurssin yhteistyössä Laajasalon opiston ja OK-opintokeskuksen kanssa. Kurssi on lokakuussa viikolla 23, 20.-24.10. Kurssipaikkana toimii Iiris-keskus, missä on myös mahdollisuus majoittua.

Kurssilla käydään läpi yleisimmät lehtien juttutyypit. Opettajana toimii Laajasalon opiston lehtitoimittajan ja tiedottajan linjan opetuksesta vastaava Antti Kauranne.

Päivässä on yhteensä viisi (5) opetustuntia, lisäksi tehdään kirjoitusharjoituksia iltaisin. Viikon aikana jokainen kirjoittaa oman juttunsa, joka julkaistaan myöhemmin Tuntosarvessa. Jutuista maksetaan kirjoituspalkkio. Iiruksen ATK-luokka on varattu iltaisin kurssilaisten käyttöön, joten oma tietokone ei ole välttämätön.

Kurssi sopii myös viittomakielisille. Viittomakieliset voivat tehdä oman juttunsa viittomakielellä, ja juttu liitetään suoraan Tuntosarven viittomakieliseen videoon tekijän itsensä viittomana. Viittomakielellä tehty juttu käännetään suomeksi lehden isokirjoitus- ja muita versiota varten.

Kurssin omavastuu hinta on 140 euroa, mikä sisältää opetuksen, majoituksen 2hh ja ruokailut. Matkat korvataan halvimman matkustustavan mukaan. Kurssille otetaan mukaan enintään 8 henkilöä ilmoittautumisjärjestyksessä. Viimeinen ilmoittautumispäivä on 12.9.

Ilmoittautumiset Liisa Wengerille: liisa.wenger@kuurosokeat.fi tai p. 040 774 9207 (vain tekstiviestit). ◆

Hoitolapsesta tuli nobelisti

Nuorten aikuisten vaellusleiri Rovaniemellä

Sisältö

Pääkirjoitus: Elämme epävakaita aikoja.....	3
Tarinoista syntyä kirja.....	4
Kirja-arvio: Kurkistus kuurojen ja kuurosokeiden maailmaan - ja kaikkialle maailmaan.....	6
Risto Toivosen siunauspuhe.....	8
Kuulumisia Kuurosokeiden Maailmanliitosta.....	11
Hoitolapsesta kasvoi Nobelin rauhanpalkinnon saaja.....	13
Nuorten vaellusleiri Rovaniemellä.....	16
ValmisPaula:Kullankaivuuta.....	19
Haluatko oppia lehtikirjoittamista tai syventää taitojasi?.....	20

Kannen kuva on **Aarne Pirkolan** kokoelmista. Melontakuva on otettu Nuorten vaellusleiriltä Rovaniemellä.

Tuntosarvi numero 9 ilmestyy viikolla 38. Aineisto 22.8. mennessä.

Oikaisu! Tuntosarven edellisessä numerossa 6-7 **Sanna Paasosen** juttuun *Pääsiäinen Andalusissa* oli päässyt toimituksessa pujahtamaan virhe. Ennen pääsiäiskulkueen alkua Yolanda vei Sannan halliin, missä oli **kaksi** kantolavaa pääsiäiskulkuetta varten (ei 20, kuten jutussa virheellisesti mainittiin). Toimitus pahoittelee virhettä.

TUNTOSARVI
40. vuosikerta
ISSN 0358-2280

Julkaisija
Suomen Kuurosokeat ry.

Taitto
Tuija Wetterstrand

Päätoimittaja
tiedottaja Tuija Wetterstrand,
p. 040 753 2026, s-posti:
tiedotus@kuurosokeat.fi.

Toimitusneuvosto 2014-2015
Esko Jäntti (puheenjohtaja), Veera
Laukkarinen, Milla Lindh, Timo Pelto-
mäki, Eila Särkimäki, Jaakko Evonen
(sihteeri) ja Tuija Wetterstrand.

Hinta
Vuosikerta 25 euroa. Suomen Kuuro-
sokeat ry:n jäsenille ja asiakkaille
ilmainen. 12 numeroa vuodessa
isokirjoituksella, pisteillä, äänit-
teenä, videona ja/tai elektronisena
versiona. Ruotsinkielinen kooste
Känselspröten ilmestyy 4 kertaa
vuodessa isokirjoituksella.

Tilaukset ja
osoitteenmuutokset
Suomen Kuurosokeat ry, PL 40,
00030 IIRIS, p. 040 778 0299,
s-posti:kuurosokeat@kuurosokeat.
fi. Toimiston aukioloaika ma-pe
klo 8.00-15.45.

Painopaikka
Oriveden Kirjapaino.

Toimituksella on oikeus käyttää
lehden juttuja yhdistyksen inter-
net-sivuilla www.kuurosokeat.fi.

Elämme epävakaita aikoja

Palasin heinäkuun viimeisellä viikolla töihin viiden kuukauden vuorotteluvapaan ja neljän viikon kesäloman jälkeen. Vuorotteluvapaan aikana minun oli tarkoitus saada valmiiksi kirjani, jonka tapahtumat sijoittuvat vuosiin 1914 - 1921. Tapahtumien keskiössä on Suomessa käyty sisällissota 1918. Valitettavasti kirja jäi kesken, halusin tarkistaa huolellisesti kaikki arkistolähteet ja siinä meni yllättävän paljon aikaa. Mutta nyt on aineisto kasassa ja voin jatkaa kirjoittamista iltaisin ja viikonloppuisin.

Kirjani tapahtumat alkavat siis vuodesta 1914, kun I maailmansota puhkesi Euroopassa sata vuotta sitten. Sota kesti yli neljä vuotta, jonka aikana kuoli miljoonia ihmisiä. I maailmansodan seurauksena monet hallitsijasuvut syöstiin vallasta ja valtioiden rajat piirrettiin uudelleen. Myös Suomi itsenäistyi Venäjän vallan alta 1917. Venäjä oli lakkauttanut Suomen oman armeijan jo 1800-luvun lopulla, joten suomalaisia, vapaaehtoisesti taisteluihin lähteneitä sotilaita kuoli sodassa vain vähän. Suomessa kuitenkin ajaututtiin omaan sisäiseen sotaan alkuvuodesta 1918.

Nyt, kun tarkastelee maailmantilannet-

ta tuntuu, että ihminen ei ole oppinut mitään menneistä sodista. Euroopan unioni ja Venäjä ovat ajautuneet vakavaan konfliktiin sen jälkeen kun Venäjä maaliskuussa liitti Ukrainalle kuuluneen Krimin niemimaan itseensä. Venäjä on myös näyttävästi tukenut Ukrainan venäjämielisiä kapinallisia, joiden uskotaan heinäkuussa ampuneen alas malesialaisen matkustajakoneen. Koneen kaikki matkustajat ja miehistö kuolivat. Turmaa ei ole vielä saatu selvitettyä. Suhteet kiristyivät äärimmilleen kun Venäjälle määrättiin kauppapakotteita joihin Venäjä vastasi omilla pakotteillaan.

Myös muualla maailmassa kuohuu. Lähi-idässä jatkuu Syyrian sisällissota, jonka seurauksena terroristijärjestö Isis on vallannut suuria alueita Irakista ja Syyriasta. Afrikassa monet valtiot ovat romahtamisen partaalla sisäisten ristiriitojen ja eri ryhmittymien välisten taisteluiden vuoksi.

Kaikesta huolimatta uskon ja toivon, että levottomuudet eivät tästä enää laajene ja rauha saadaan pysymään neuvottelemalla.

Mukavaa syksyn odotusta!

Tuija Wetterstrand, tiedottaja ♦

Tarinoista syntyi kirja

Teksti: Tuija Wetterstrand

Toukokuussa julkaistu **Raili Ojala-Signellin** omaelämäkerrallinen tarinakokoelma *Yksin tein tieni viitat* myytiin lähes loppuun jo ilmestymisviikollaan. Nyt kirjasta on menossa jo toinen painos. Tarinat ovat syntyneet yli kymmenen vuoden aikana kirjoituspiirien kannustamana, tähän kirjaan niistä on koottu vain osa.

- Lukijoilta saamani palaute on ollut valtavan myönteistä, iloitsee Raili Ojala-Signell.

- Ajattelin, että tarinoitteni kautta kivikuulevat voisivat oppia jotain kuurojen yhteisöstä. Siksi olenkin iloisesti yllättynyt, miten innostunutta nimenomaan kuurojen yhteisöstä ja alan ihmisiltä tullut palaute on ollut. En kirjoittaessani osannut ajatella, että olen tarinoihini saanut vangituksi koko kuurojen yhteisön kokemuksia ja tuntoja.

Raili Ojala-Signell syntyi kuurojen vanhempien kuulevana lapsena, ja hänen ensikielensä on viittomakieli. Myös vanhempi veli **Risto Ojala** on kuuleva. Molemmat kasvoivat tiiviisti kiinni kuurojen yhteisöön. Tutuiksi tulivat myös kotipaikka Säynätsalon ja läheisen Jyväskylän kaupungin kuurojen yhdistykset. Pelkästään kuulevien maailmassa Ojala-Signell oli ensimmäistä kertaa vasta 17-vuotiaana ollessaan vaihto-oppilaana Yhdysvalloissa.

- Vaihto-oppilasvuoteni aikana olin vain kerran yhteyksissä kuuroihin, kun kävin kuurojen yliopistossa katsomassa kuurojen teatteria ja haastattelemassa teatterikeskuksen johtajaa Kuurojen Lehteen.

Yhteydet ”amerikanperheeseen” ovat säilyneet lämpiminä ja vierailuja on tehty puolin ja toisin.

Kuurojen yhteisön lisäksi Raili Ojala-Signell on tutustunut läheises-

Raili Ojala-Signell viittoo Japanissa vuonna 1991. Kuva: R. Ojala-Signellin kokoelmat.

ti myös kuurosokeiden elämään, sekä töidensä kautta että yksityiselämässä.

- **Anja Lehtola** on edesmenneen enoni vaimo. Oli opettavainen kokemus seurata Anjan asteittaista sokeutumista. Kuurosokeiden kuntutuskurssilla hän innostui kuurosokeiden järjestötoiminnasta, mutta palasi myös hyvin aktiivisena kuurojenkin pariin, kun oli sokeutumisen prosessinsa käynyt läpi ja oppinut kädestä käteen viittomisen salat.

Risto Toivonen, ensimmäinen oppivelvollisuutta suorittamaan päässyt kuurosokea lapsi Suomessa, kävi Jyväskylässä kuurojen koulua ja asui kouluvuotensa Ojaloiden perheen luona. Nyt jo edesmennyttä ”Pikku-Ristoa” Raili Ojala-

Signell muistelee lämmöllä myös kirjassaan. Jyväskylässä oli useita kuurosokeita ja kuurot toimivat heille tulkkeina kuurojen tilaisuuksissa kuurojentyöntekijöiden ja kuulevien tulkkien ohella.

Raili Ojala-Signell teki pitkän työuran Kuurojen Liitossa. Vuodesta 1976 lähtien hän toimi **Liisa Kaupisen** tulkkina kansainvälisissä kokouksissa ja pääsi näkemään ja kokemaan monenmoista sellaista mitä tavallinen turisti ei koskaan. Seuraava kirja onkin matkajuttujen kokoelma. Viimeiseksi kirjaksi se tuskin jää.

- Olen kirjoittanut tarinoitani vuodesta 2000, joten niitä riittää vielä ainakin pariin kirjaan, Raili Ojala-Signell vihjaa. ♦

Kurkistus kuurojen ja kuurosokeiden maailmaan - ja kaikkialle maailmaan

Kirja-arvio: Tuija Wetterstrand

Olin lukenut vasta ensimmäisen osan **Raili Ojala-Signellin** kirjasta *Yksin tein tieni viitat*, kun tuntui, että olin alle tunnissa oppinut ymmärtämään kuurojen maailmaa enemmän kuin kymmenen työvuoteni aikana Suomen Kuurosokeat ry:ssä. Ojala-Signell on aito välittäjä, silta kuulevien ja kuurojen välillä. Kuurojen vanhempien lapsena, viittomakielisessä yhteisössä kasvaneena ja äidinkieleltään viittomakielisenä hän on täysin sisällä kuurojen yhteisössä ja heidän kulttuurissaan. Samalla hän pystyy tarkastelemaan kuurojen yhteisöä ulkoapäin ja arvioimaan kulttuurillisia eroja ja joskus yhteentörmäyksiäkin. Kaiken tämän Ojala-Signell tekee huumorilla höystäen ja kumpaakin kulttuuria ymmärtäen.

Raili Ojala-Signell kumoaa sen käsityksen, että hänen maailmansa olisi lapsuudessa ollut mitenkään hiljainen, vaikka vanhemmat olivat kuuroja. Käsien läiskähdykset ihoa vasten viittoessa, keittiön kilinat ja kolinat, vanhempien äänekäs puhe, jota he eivät itse kuulleet. ”Täysi hiljaisuus lienee minulle tuntematon käsite”.

Teki paha lukea, kuinka ulkopuoliset kuulevat aikuiset saattoivat ajattelemaan ilkkua kuuroja heidän läsnä ollessaan ja arvostella julmasti heidän tapojaan ja viittomista. Eiväthän kuurot vanhemmat puhetta kuulleet, mutta lapset kuulivat, ja loukkaantuivat vanhempiensa puolesta. Näistä kokemuksista lieinee syntynyt palava into puolustaa kuurojen oikeuksia. Toisaalta kuuroista vanhemmista oli myös paljon etua myöhemmin, kun Ojalan lapset teini-iässä innostuivat musiikista. Kavereiden mielestä heille oli aina niin mukava tulla kuuntelemaan musiikkia tai vetämään bändiharjoituksia, kun aikuiset eivät koskaan valittaneet metelistä tai käskeneet musiikkia hiljemmälle.

Oralismen kauhuvuodet saavat ansaitsemansa arvostelun. Raili Ojala-Signell joutui läheltä seuraamaan oralismien tekemää tuhoa kuurojen keskuudessa. Kuuroja lapsia opetettiin väkisin muodostamaan merkityksettä sanoja ja kopioimaan vihkoihin taululta lauseita, joiden sisältöä he eivät ymmärtäneet. Kun samaan aikaan viittomakielen käyttö oli kiellettyä, niin kuurojen suomen sanavarasto jäi olemattomak-

Toimiessaan Liisa Kauppisen (oik) kansainvälisenä tulkkina Raili Ojala-Signell tapasi myös edesmenneen prinsessa Dianan. Kuva on tekijän omista kokoelmista.

si. Jo uutisten seuraaminen lehdistä oli vaikeaa, viranomaiskielen ymmärtäminen ylivoimaista. Kuulevat lapset joutuivatkin vanhempiensa tulkeiksi jo pienestä pitäen.

Kuurojen maailman lisäksi Raili Ojala-Signellillä on läheinen kosketus myös kuurosokeuteen enonsa vaimon **Anjan Lehtolan** ja kouluaikoina Ojalan perheen luona asuneen **Risto Toivosen** kautta. Kummastakin on kirjassa oma luku.

Raili Ojala-Signell oli yksi tulkkien koulutuksen uranuurtajia Suomessa **Liisa Kauppisen** ja **Aune Kulmalan** ohella. Lisäksi hän oli pitkään niitä harvoja tulkkeja Suomessa, jotka pystyivät tulkaamaan englannista suomeen. Niinpä Liisa Kauppinen pyysi Ojala-Signelliä henkilökohtaiseksi tulkikseen. Ja kun Kauppisen

kansainväliset tehtävät laajenivat, matkusti parivaljakko maailmaa ympäriinsä.

On häpeällistä, ettei kukaan kaupallinen kustantaja tarttunut tähän tärkeään aiheeseen. Se kertoo paljon kustannusmaailman nykytilasta ja lyhytnäköisyydestä. Ammattimaisen kustannustoimittajan viimeinen silaus olisi karsinut muutamia toistoja, joita kirjaan nyt on jäänyt. Mutta kaiken kaikkiaan kirjan tarinat on hyvin kirjoitettu, jaottelu toimii hyvin ja kuvia on mukavasti. Tarinat toimivat myös erillisinä pikkunovelleina ja niitä voi lukea yksittäinkin. Mutta kun lukee yhden tarinan niin huomaa tempautuvansa mukaan niin, että kohta on koko kirja luettu.

Celia-kirjasto on tekemässä kirjasta myös ääni- ja pisteverstiota. ♦

Risto Toivonen myöhempinä vuosinaan Ävikissä syntymäpäiväruusujen kera.

Risto Toivosen siunauspuhe

Teksti: Risto Ojala

Kuvat: Palvelukeskus Ävikin kokoelmat

Joh. 6:37–40

Rakas **Risto Toivosen** perhe, hyvät hänen sukulaisensa ja ystävänsä!

Jeesus siis sanoi, ettei hän aja ketään hänen luoksensa tulevaa pois. Riston vanhemmat joutuivat poikansa asioita ajaessaan usein

kokemaan, että hänet torjuttiin. Mutta isä **Tuomo** ja äiti **Maija** ovat olleet poikkeuksellisen sisukkaita suomalaisia, Maijahan on tyttömeltäänkin **Suomi**. He eivät ole menettäneet vaikeissakaan tilanteissa toivoaan – onhan heidän sukunimensäkin Toivonen.

Minulla on ollut ilo tuntea heidän perheensä suurimman osan elämäni, nuoruudesta asti. Kirjoitin 2007 heistä artikkelin silloisen työnantajani Kuurojen Palvelusäätiön 110-vuotishistoriaan.

Risto syntyi 1950 ja kuuroutui puolitoistavuotiaana. Sitten näkö heikkeni vähitellen. Kouluiässä hän näki vielä tulitikun kokoisia tikkukirjaimia. Riston kuurous koski äitiin kovasti: hän jäi aamuisin itkemään, kun Tuomo lähti töihin ja hänen palatessaan Maija edelleen itki. Maija ei kuitenkaan sitä muista, mutta sanoi Riston kuurouden olleen kamala isku, vaikka siihenkin tottui.

Risto aloitti koulunkäynnin 9-vuotiaana Porvoon kuurojenkoulussa. Hänet otettiin sinne rimaa hipoen, sillä rajana oli invaliditeettiaste. Asuntolanhoitaja esti hänen pääsynsä asuntolaan, mutta hänen opettajansa otti Riston kotiinsa asumaan.

Koulunkäynnissä tuli käänne parempaan, kun kuurojenpappi **Lauri**

Paunu tuli apuun ja kannusti Tuomoa ajamaan muutosta oppivelvollisuuslakiin. Paunu piti tärkeänä, että hänen sijastaan isä ajaa asiaa. Tuomo sanoo joutuneensa papin juoksupojaksi. Tuomo kävi kovan taistelun lain muuttamiseksi, missä ratkaisevaa oli se, että presidentti Kekkonen poika, **Matti Kekkonen**, tuli avuksi.

Oppivelvollisuuslaista poistettiin rajoittajana ollut invaliditeettiaste. Kaikki Suomen kansalaiset tulivat oppivelvollisiksi. Tuomo oli melkoinen muurinmurtaja ja avuksi Riston lisäksi kaikille kuurosokeille ja muillekin vammaisille. Sitkeys paljasti. Mutta hän totesi, että ilman kuurojenpappi Paunua lakia ei olisi muutettu.

Risto pääsi Porvoosta Jyväskylän kuurojenkouluun ja hyvälle opettajalle, **Elsa Närhille**, jonka vanhemmat olivat olleet kuuroja. Närhi järjesti Ristolle koulukortteerin kuurojen vanhempieni sekä minun ja siskoni kotiin Kinkomaalle.

Risto kävi isänsä tekemillä kauppa-kärryillä vanhempiansa kotiseudulla Vartsalassa kaupassa, joka oli parinsadan metrin päässä mäellä. Mukanaan hänellä oli kauppakassi ostoslistoineen. Kaupassakäynnistä hän sai limsapullon. Kerran kaupan tati ihmetteli, miksi Risto ei lähtenyt pihasta. Häneltä oli särky-

nyt pullo, ja vasta uuden saatuaan hän jatkoi kotiin.

Ostoslistaan merkittiin tuotavaksi myös karamellia. Hän osti niitä aina 3–4 – itselle ja nuoremmille siskoilleen, Annelle ja Maaretille. Samoin hän teki lentomatallakin koulusta kotiin. Kun lentoemäntä antoi karkkeja, Risto näytti: kolme. Jos jaettiin jotain muuta, vaikkapa vihkoja, hän näytti samoin. Hän piti huolen siitä, että myös siskot saivat. Joskus kävi niin, että hän jakoi kaikille makeisia ja jäi itse ilman. Kun siskot hyväksyivät hänet, hänkin piti heistä.

Jeesus ei ajanut pois ketään. Päinvastoin hän ei anna yhdenkään niistä joutua hukkaan, jotka hänen taivaallinen Isänsä uskoi hänen haltuunsa. Hän teki kaikkensa pelastaakseen ihmiset. Hän paransi sairaita ja vammaisia. Hän armahti syntisiä ja antoi syntejä anteeksi, vaikka juutalaisten uskonnolliset johtajat moittivat siitä.

Jeesus sanoi hänen Isänsä tahtovan, että jokaisella hänet näkevällä ja häneen uskovalla on ikuinen elämä. Monet sokeat tunnistivat Jeesuksen Jumalan Pojaksi ja Messiaaksi, vaikka eivät silmillään olleet häntä nähneet. Heillä oli terve hengellinen näkökyky. Siksi Jeesus saattoi parantaa heidät. Sen sijaan fariseukset, jotka omasta mielestään olivat kaikin puolin näkeviä,

Nuori Risto Toivonen.

olivat kuitenkin hengellisesti sokeita, ja sellaisiksi he omahyväisyydessään jäivätkin.

Lainaamamme Jeesuksen sanat päättyvät lohduttaviin, rohkaiseviin ja toivorikkaisiin sanoihin: Viimeisenä päivänä minä herätän hänet – joka uskoo minuun.

Kävin kuurojenkoti Ävikissa keskustelemassa sen asukkaiden kanssa saman viikon tiistaina, jonka jälkeen sunnuntaina sain kuulla Riston kuolleen. Risto oli hänen luonaan käydessäni syvässä unessa, mutta viitoin hänelle ja yritin saada hänet reagoimaan viittomiseeni. Hänen huoneeseensa mennessäni mukani tuli hänen ohjaajansa. Kerroin Ristolle, kuka olen, ja ohjaajalle myös, miten tunnen Riston, kaimani.

Ennen lähtöäni viitoin Riston käsiin Herran siunauksen. Se jäi viime-

seksi sanomakseni hänelle, mitä en silloin tiennyt. Olen iloinen, että kävin häntä tapaamassa vielä hänen eläessään. Elän toivossa, että Jeesuksen sanojen mukaan saan nähdä hänet uudelleen.

Tätä on kristillinen toivo, joka perustuu Jeesuksen kuolleista nousemiseen. Paavali vakuuttaa kirjeessään korinttolaisille (2 Kor. 4:14): ”Me tiedämme, että hän, joka herätti kuolleista Herra Jeesuksen, on herättävä Jeesuksen tullessa meidätkin.”

Risto Ojala piti puheen Risto Toivosen siunaustilaisuudessa Rauhanummen kappelissa Hyvinkäällä 19.7.2014 klo 13. ♦

! Risto Toivosen vanhemmat Maija ja Tuomo Toivonen olivat mukana perustamassa Suomen Kuurosokeat ry:tä. Tuomo Toivonen oli myös ensimmäisen hallituksen varapuheenjohtaja. Myöhemmin Toivoset toimivat aktiivisesti Kuulonäkövammaisten Lasten Vanhemmat ry:ssä.

Kuulumisia Kuurosokeiden Maailmanliitosta

Teksti: Riku Virtanen

Kuurosokeiden Maailmanliitto (WFDB) edustaa kaikkia maailman kuurosokeita. Järjestö perustettiin 1996. Järjestön toiminta on ollut Suomessa vähän esillä, sillä järjestöllä ei ole palkattua työntekijää tiedottamiseen.

Riku Virtanen valittiin marraskuussa 2013 Filippiineillä ensimmäisenä suomalaisena järjestön hallitukseen. Riku on Euroopan alueellinen edustaja järjestössä. Yhteensä hallituksessa on kymmenen jäsentä. **Lex Grandian** jälkeen presidentiksi valittiin norjalainen **Geir Jensen**. Muut jäsenet ovat varapresidentti, pääsihteeri, taloudenhoitaja ja kuusi maanosaedustajaa.

Kuluneen puolen vuoden aikana hallitus on käynyt sähköpostikeskusteluja. Filippiineillä pidetyssä järjestäytymiskokouksessa ainoa käsitellyssä ollut asia oli järjestön rekisteröinti Norjaan. Edellinen re-

kisteröinti oli edellisen presidentin kotiosoitteeseen Tanskassa. Kesti puoli vuotta saada kaikkien hallituksen jäsenten passeista kopiot, ja rekisteröinti yritetään saada valmiiksi syyskuussa. Passista tarvittiin Norjan virallisen edustajan ottama kopio. Rikulle riitti yhden kilometrin kävely Turussa olevaan Norjan konsulaattiin, mutta ecuadorilaisen varapresidentin piti matkustaa yhdeksän tuntia yhteen suuntaan, jotta hän sai vaaditun kopion.

Hallitus on käsitellyt runsaasti erilaisia asioita. Osa on ollut ajankohtaisaiheita, kuten **Nelson Mandelan** hautajaisten valetulkki. Osa taas on koskenut tulevia kokouksia, tapaamisia ja presidentti on raportoinut omasta osallistumisestaan konferenssiin Keniassa keväällä. Osa hallituksen jäsenistä on ollut hyvin aktiivisia, kun taas toiset eivät ole kirjoittaneet yhtään viestiä hallituksen sähköpostilistalle. Täy-

sin hiljaa ovat olleet Aasian ja Tyynenmeren edustaja. Grandian kuolemasta asti tilanne on ollut se, että suurimman työn tekevät presidentti ja taloudenhoitaja **Nilsson**.

Hallituksen jäsenistä puolet on puheella kommunikoivia ja puolet kommunikoi muulla tavalla. Käytännössä WFDB on jäänyt heikosti tunnetuksi etenkin viittomakielisten kuurosokeiden joukossa. Liitto onkin nyt ryhtymässä miettimään, miten järjestön näkyvyyttä voitaisiin parantaa, sillä esimerkiksi kuurojen järjestö WFD ja sokeiden unioni WBU ovat maailmalla paljon tunnetumpia.

Yhdysvalloissa, Las Vegasissa, järjestetään elokuussa ensimmäinen kuurosokeutta käsittelevä konferenssi (First International Deaf-Blind Expo). Presidentti, taloudenhoitaja ja Pohjois-Amerikan mantereiden edustaja osallistuvat tapahtumaan.

WFDB:llä on seuraava pienimuotoinen kokous elokuussa Ecuadorissa varapresidentin asunnolla. Kokouksessa ovat paikalla vain presidentit, taloudenhoitaja ja nuori japanilainen pääsihteeri. Varsinaisen ensimmäinen hallituksen normaali kokous on loka- ja marraskuun vaihteessa Bangkokissa. Kokouspaikka on Thaimaan pääkaupungissa, sillä sinne on useim-

pien kokoukseen tulijoiden suhteellisen vaivatonta matkustaa, ja kustannusten kannalta Thaimaa on moneen muuhun maahan verrattuna edullinen. Kokouksen esityslista valmistellaan Ecuadorissa elokuussa, joten vielä ei tiedetä esille tulevien asioiden listaa.

Vuonna 2015 hallituksen kokous yritetään järjestää Bukarestissa toukokuussa, jolloin kaupungissa on Dbl:n konferenssi.

Kuluneen puolen vuoden perusteella näyttää, että järjestö on aktivoitumassa entiseen verrattuna, ja toimintaa olisi jonkin verran enemmän. Entinen presidentti Grandia edusti järjestöä paljon yksin, mutta aiempina vuosina hallitukset eivät juuri pitäneet kokouksia. Vuosina 2005 - 2009 ei pidetty yhtään kokousta. Vuosina 2009 - 2013 pidettiin kaksi kokousta. Nykyinen presidentti on antanut ymmärtää, että pyrimme pitämään joka vuosi yhden normaalin kokouksen, jonne tulevat kaikki hallituksen jäsenet. Tavoitteena on parantaa järjestön näkyvyyttä ja sitä kautta maailman kuurosokeiden tilannetta. ♦

Kuvakooste, jonka Seija Troyano sai Nobelin rauhanpalkinnon vastaanottaneen Karim Hammoudin äidiltä. Vasemmassa alakuvassa Karim YK:n pääsihteeri Ban Ki-moonin kanssa.

Hoitolapsesta kasvoi Nobelin rauhanpalkinnon saaja

Teksti ja kuvat: Seija Troyano

Nobelin rauhanpalkinnon vuonna 2013 vastaanottanut **Karim Hammoud** ei minulle ole kuka tahansa nobelisti, sillä minulla on ilo tuntea hänet henkilökohtaisesti. Melkein 40 vuotta sitten hoidin häntä Lontoossa, silloin yhdeksän kuukauden ikäistä, innokkaasti kävelemään opettelevaa pikkumiestä.

Karim Hammoud työskentelee nykyään vanhempana lakimiehenä

kemiallisten aseiden kieltoa valvovassa järjestössä nimeltä OPCW (Organisation for the Prohibition of Chemical Weapons). Järjestölle myönnettiin vuoden 2013 Nobelin rauhanpalkinto laajasta ja pitkäkestoisesta työstä kemiallisten aseiden hävittämiseksi, viimeksi sotaisassa Syyriassa. Karim oli yksi niistä työntekijöistä, jotka olivat vastaanottamassa palkintoa. Karimin äiti **Marina** lähetti minulle alkukesästä

Eräs jälleentapaaminen isoksi kasvaneen hoitolapsen kanssa. Seija muistelee, että kuva on otettu Helsingissä joskus 2000-luvun alussa.

sähköpostia, jonka liitteenä oli kuva Karimista palkinnon luovutustilaisuudessa. Oli outoa mutta mukavaa ajatella, että olen joskus tietämättäni hoitanut tulevaa nobelistia.

Kun ajattelin kirjoittaa jutun Karim Hammoudista ja ajasta hänen perheessään, kysyin luonnollisesti ensin Karimilta lupaa siihen. Sain mieltä lämmittävän vastauksen: ”Sopii - ilman muuta! Lämpimät terveiset rakkaalle lapsuuden hoitajalleni - hänen kanssaanhan ne ensiaskeleet lähtivät liikkeelle!”

Mistä kaikki alkoi

Kun lähdin nuorena tyttönä Englantiin asuin ensin pari vuotta Ox-

fordissa. Sieltä muutin Lontooseen ja aloin etsiä työpaikkaa. Lontoon suomalaisella merimieskirkolla käydessäni näin työpaikkailmoituksen, joka kiinnosti niin, että otin tiedot talteen.

Muutamaa päivää myöhemmin etsin kaupungin katuviolinässä paperilappu kädessäni osoitetta, jonne olin menossa esittäytymään. Tiesin, että au parin työtä tarjoavan perheen isä työskenteli Lontoon Libanonin suurlähetystössä.

Minun kävi oikein hyvin ja sain paikan. Mukavinta työssäni oli se, että sain suurimman osan ajasta hoitaa yhdeksän kuukauden ikäistä, hurmaavaa Karim-poikaa.

Muutin perheen kotiin Kensingtonin kaupunginosaan. Aivan kivenheiton päässä sijaitti puisto nimeltä Holland Park. Myös kuuluisa Hyde Parkin puisto oli vain pienen kävelymatkan päässä. Puistoissa ulkoilimme Karimin kanssa päivittäin.

Perheessä vieraili eri maiden lähetystöjen ihmisiä, sillä perheen isä toimi lähetystöneuvoksena, suurlähettilään ”kakkosmiehenä”, myöhemmin itse suurlähettiläänä.

Isäntäpari sai pari kertaa kutsun myös Englannin kuningatar **Elizabethin** järjestämille tapaamisille, mutta molemmilla kerroilla heillä oli valitettava este Libanonin vaikean tilanteen vuoksi. Olisin mielelläni kuulunut millaista oli tavata kuningatar.

Työskenneltyäni vuoden perheessä päätin haikein mielin jättää työni, koska olin tavannut miehen, jonka kanssa pian myös avioiduin. Vaikka työsuhteeni perheen kanssa päättyi, yhteydenpito säilyi. Kävin joskus vapaa-ajallani hakemassa Karimin ulos ja puistoon leikkimään.

Olen seurannut Karimin elämää kaikki nämä vuodet: opiskelua Ranskassa, valmistumista juristiksi, urheiluharrastusta amerikkalaisen jalkapallon parissa ja lasten syntymiä. Myös Karimin äidin kanssa välit ovat säilyneet lämpiminä ja viestittelemme säännöllisesti toisil-

lemme. Olemme myös muutamia kertoja tavanneet Suomessa. Mieleeni on jäänyt viime tapaamisemme, kun hyvästelimme ja Karim sanoi halatessaan minun edelleen kuuluvan hänen perheeseensä.

Kielitaitoiselle ja älykkäälle Karimille ovet ovat olleet auki moneen suuntaan. Karim työskenteli vuosia New Yorkissa. Tällä hetkellä hän asuu perheensä kanssa Haagissa, missä on OPCW:n pääkonttori.

Keväällä televisiossa pyöri ohjelma nimeltä Suomalaiset au-pairit Lontoossa. Seurasin sitä ehtiessäni. Tunnistin monet paikat ja samalla mietin, miten erilaisia tarinoita suomalaisten au parien arkeen mahtuu. Jokaista siipiään kokeilevaa nuorta ei kohtaa myötätuuli. Minulla oli onnea. Olen käynyt Lontoossa monena perättäisenä vuonna ja aina Holland Parkissa ja Hyde Parkissa kävellessäni muistelen siellä viettämiäni hetkiä niin Karimin kuin myöhemmin oman poikani kanssa. ♦

! Au pair = henkilö, joka asuu ulkomailta perheessä hoitaen perheen lapsia ja tehden kotitöitä. Saa vastikkeeksi majoituksen, ruoan ja pientä palkkaa, sopimuksesta riippuen muitakin etuja.

Nuorten vaellusleiri Rovaniemellä

Teksti ja kuvat: Aarne Pirkola

Kuulonäkövammainen nuorten aikuisten vaellusleiri järjestettiin maanantaista torstaihin 28.-31.7. Santasportin urheiluopistossa Rovaniemellä. Leirin vetäjinä toimivat **Aarne Pirkola** ja **Aatos Ahonen**. Leirille osallistui viisi nuorta: **Eetu Seppänen**, **Marianne Mielityinen**, **Samuli Alvinen**, **Timo Närhi** ja **Henni Kallio**. Lisäksi mukana oli tietenkin tulkkeja.

Maanantaina leiriläiset saapuvat Rovaniemelle eri matkustustavoilla: bussilla, junalla tai lentokoneella. Aluksi tutustuimme Santasportin alueeseen. Se on hieno kylpylä- ja majoituspaikka. Santasportin urheiluopistossa on useita erilaisia saleja sisäliikuntaa varten. Ulkoliikuntapaikkoja ovat esimerkiksi jalkapallokenttä ja Frisbee Golf. Meistä leiripaikka oli hyvä ja viihtyisä. Iltapäivällä liikuntaohjaaja opasti meitä tekemään erilaisia kivoja tehtäviä ulkona. Nautimme katolla kahvit, teet ja leivät.

Tiistai, toinen leiripäivä alkoi ensimmäisellä yhteisellä aamupalalla. Sen jälkeen menimme salille liikunnanohjaajan johdolla. Hän opetti meitä harjoittelemaan erilaisia liikkeitä, lihaksia ja tasapainoa. Se oli niin tehokasta, että hikoilimme kaikki. Lounaan jälkeen liikunnanohjaaja piti meille mielenkiintoisen luennon aiheesta *Kehonhallinta – Kehoa vahvistava ja toimintakykyä ylläpitävä jumppa*. Jokainen sai ohjeet kotiharjoitteluun ja muistutuksen liikkua jokaisena arkipäivänä.

Luennon jälkeen menimme bussilla Vaattunkikönkäälle, josta lähtee Könkäänsaaren esteetön luontopolku. Reitti on katettu pitkospuilla, joita pitkin oli helppo kävellä tulkin opastuksella. Sää oli vaihteleva, välillä satoi, välillä aurinko paistoi. Hyttyset häiritsivät meitä koko ajan. Vaelluksen välissä pidimme tauon kun söimme välipalaa. Vaelluksen jälkeen vierailimme Napapiirin joulukylässä, missä on myytävänä erilaisia perinteisiä Lapin tuotteita. Tapasimme myös joulupukin. Monet

Leiriläisiä Könkäänsaaren laavulla. Vasemmalta Aarne Pirkola, Samuli Alvinen, Eetu Seppänen, Aatos Ahonen, Timo Närhi ja Marianne Mielityinen. Kuvasta puuttuu Henni Kallio.

leiriläiset kertoivat lahjatoiveistaan joulupukille. Joulupukki vastasi, että jos te muistatte olla kilttejä joulukuun 24. päivään saakka, niin saatte lahjoja. Joulukylästä palasimme Santasportiin.

Illalla menimme kylpylään. Uidesamme sähköt yhtäkkiä katkesivat ukkosen vuoksi. Rakennuksessa oli täysin pimeää. Meidän oli pakko lähteä pois kylpylästä. Kävelimme varovasti pimeässä tulkkien opastamina. Meillä oli taskulamput mukana. Noin tunnin kuluttua sähköt palasivat.

Kolmannen leiripäivän aamupa-

lalla meille muistutettiin, että aamiainen on päivän tärkein ateria. Keskiviikon ensimmäinen vierailukohde oli Ounasvaaran puinen näköalatorni. Sieltä näkyi Rovaniemen kaupunki ja vihreää metsämaisemaa. Näköalatornilta kävelimme takaisin Santasportiin lounaalle. Lounaan jälkeen liikunnanohjaaja piti mukavan luennon aiheesta *Energiaa lautasmaalista*. Opimme kuinka saamme energiaa, jonka avulla jaksamme koko päivän.

Luennon jälkeen nousimme bussiin ja ajoimme rannalle. Sinne oli meitä varten tuotu kaksi kanoottia. Ennen

Patikoimassa

melontaretkelle lähtöä kaksi ohjaajaa opetti meille melontatekniikkaa ja turvallisuusasioita. Melonta sujui hyvin. Pitkän matkan melottuamme pidimme juomatauon toisella rannalla. Sitten jatkoimme melomista. Pidimme kahvitauon lautalla. Me loimme viereen ja kiipesimme lautalle. Lautalle pääsi kävelemään rannalta puista rataa pitkin. Lautalla oli myös lintutorni. Loppumatkan kilpailimme siitä, kumpi vene ehtii ensin rantaan. Melominen on mukava laji, josta kädet saavat lisää voimaa ja vahvistuvat. Palasimme bussilla Santasportin urheiluopistolle. Viimeisenä leiri-iltana söimme, kävimme kylpylässä ja keskustelimme myöhään yöhön.

Torstai oli viimeinen leiripäivä ja aamiainen maittoi taas. Sen jälkeen osa meistä meni pelaamaan frisbee golfia, osa keilaamaan. Välillä vaihdoin pelejä. Kumpikin on mukava ja piristävä laji. Lounaan jälkeen oli taas vuorossa liikunnanohjaajan luento: *Tietoisku - liikunnallisia eväitä kotiharjoitteluun*. Lopuksi pidimme leirin päätöskeskustelun. Kaikki olivat tyytyväisiä leiripaikkaan, ohjelmaan, ruokaan ja huoneisiin. Leiriläiset toivoivat vielä pidempiä vaellus- ja melontaretkiä. Vetäjät saivat paljon positiivista palautetta. Kaikki sujui hyvin ilman loukkautumisia ja tapaturmia. Meillä oli ikimuistoksen hyvä leiri. ◆

Kullankaivuuta

Teksti: Paula Valminen

-Sus siunakkoon, olisi äitini huu-dahtanut, jos vielä kulkisi täällä meidän joukossamme. Tarkoitan, jos hän olisi saanut sellaisen puhe-lun kuin minä tässä yhtenä kauniina kesäpäivänä. Salainen kännyk-känumeroni ei näemmä enää ole salainen, sen olen huomannut lukuisista lehtitarjousoittelusta. Niitä soittoja tulee jopa viikonloppuisin ja tietenkin aina juuri kiireisimpään aikaan.

Mutta nyt kerron erästä toisenlaisesta soitosta.

Äänestä päätellen soittaja, joka pyysi minuutin verran aikaani, oli nuori mies, varsinainen pojank- lopp. Saattoi se sanoa yrityksen nimenkin, mutta miten minä olisin sen voinut talteen panna, kun korv- antaukset on varattu kojeille ja hampaankolotkin on amalgaamia täynnä. Mutta tietenkin minä sellai- sen nuoren miehen kanssa hetken kestän jutella, joten asiaan.

Nuorimies väitti, että suomalaisilla makaa laatikoiden pohjalla aivan hirveästi kultaa ja muita arvoesi- neitä. Niistä se olisi tahtonut tehdä kauppaa. Kuuntelin sitä vielä toisen puoliminuuttisen ja sitten minun oli pakko keskeyttää. Kerroin, että jos minulla olisi sellaista arvotavaraa tallessa, niin se olisi jo aikaa sitten kierrätetty taikka testamentattu jäl- kipolville.

Sanoin vielä, että nyt olet poika iskenyt kirveen sellaiseen kiveen, josta ei löydy edes malmia tähän hätään. En viitsinyt tuumata, että kultaa ei löydy edes korvakoruista, kun ne ovat sellaista teknistä apu- välinesorttia. Mutta silmistä kyllä löytyy tarvittaessa kiiltoa ja pilkettä. Tosin niukasti sieltäkin, kun toinen silmä sattuu olemaan muovina. ◆